Nuottiliite

Lauluja Heidi Kenttälän ja Minsku Tammelan toimittamasta Sylvi Kujalan laulukirjasta.

Heidi Kenttälä ja **Minsku Tammela** löysivät toisensa kiinnostuttuaan tahoillaan kittiläläisen **Lassin Leevin** lauluista. Syntyi Duo Kenttälä & Tammela, jonka levyn, *Yksitoista laulua Leevi Lassilan kustannuksella*, julkaisi Kansanmusiikki-instituutti. Toiminta laajeni muihinkin pohjoisen laulajiin ja niin löytyivät arkistoista Kittilän Tepsasta kotoisin olleen **Sylvi Kujalan** 356 laulua. Äänitteitä kuunnellessa syntyi ajatus laulukirjasta, joka suunnitelmista huolimatta oli jäänyt lauluja äänittäneeltä, **Jouko Pounusaarelta**, 1970-luvulla tekemättä.

”Tepsan satakielen” Sylvi Kujalan (1910–1990) ohjelmisto koostui kansanlauluista, arkkiveisuista, iskelmistä ja itse tehdyistä lauluista. Itse tehdyt laulut kertovat laulajan omasta elämästä, kuten evakkokokemuksista Ruotsissa. Opitut laulut olivat peräisin omalta perheeltä, sukulaisilta, kyläläisiltä ja taloon poikenneilta kulkijoilta. Valssi *Älä lempeni haavoja lääkitä voi* oli hänen suosikkinsa, jota hän lauloi aina yksin ollessaan. Pounusaaren lisäksi lauluja äänitti myös **Heikki Kerola** ja **Erkki Ala-Könni**, joka nimesi Kujalan Valiolaulajaksi 1976. Lisäksi Sylvi Kujalaa kuultiin vieraana useissa radio-ohjelmissa ja kolmesti myös televisiossa.

Kenttälä ja Tammela ovat valinneet Sylvi Kujalan laulukirjaan 46 laulua, jotka tekijöiden mielestä parhaiten edustavat hänen laulajuuttaan ja lauluntekijyyttään. Kittiläläisen kuvataiteilijan **Reijo Raekallion** elämänmakuisesti kuvittamassa kirjassa on mukana kattava elämäntarina sekä kuvaukset laulujen keräämisestä. Heidi Kenttälälle ja Minsku Tammelalle Sylvi Kujalan maailmaan ja lauluihin tutustuminen on ollut unohtumaton kokemus.

– Sylvi Kujala on ollut meille oppimestari kittiläläiseen kansanlaulukulttuuriin ja sen monipuoliseen muistinvaraiseen historiaan. Kansanlaulajana Kujala on mitä monipuolisin ja tyylitajuisin laulupelimanni, pitkien laulettujen tarinoiden taituri ja suoraan aidosta tunteesta ammentava taiteilija. On ollut kunniatehtävä saada toimittaa tämä monipuolinen kirja, jossa on erityisesti laulajille kiintoisaa repertoaaria, laulujen variaatioita ja hersyvää Tepsan murretta, kertovat Kenttälä ja Tammela Sylvi Kujalan laulukirjasta.

KULKEISSANI KERRAN KUUTAMOLLA

trad.
laulanut: Sylvi Kujala
kper AK/3803

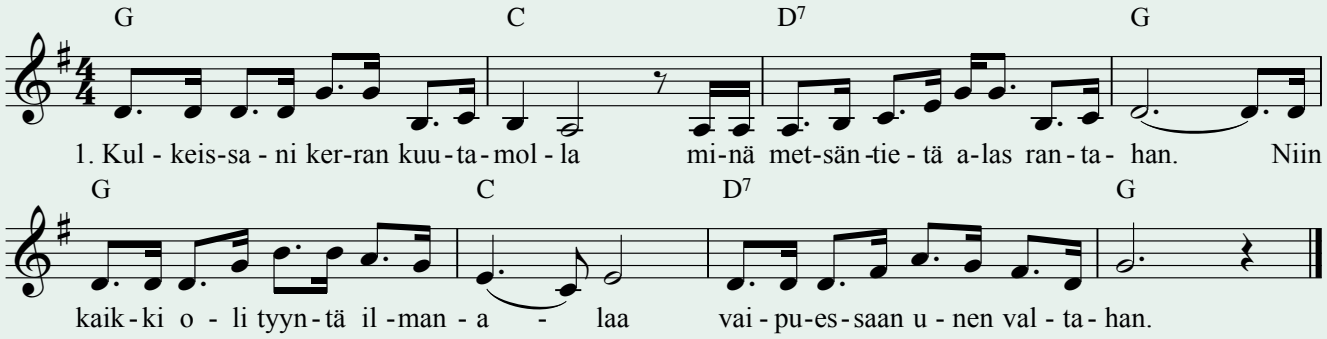

1. Kulkeissani kerran kuutamolla
minä metsän tietä alas rantahan.
Niin kaikki oli tyyntä ilmanalaa.
vaipuessaan unen valtahan.

2. On sytämeni rauha menny kauas,
en tietä miksi levotonna lyö.
Kun pilvinen on toivehitten taivas
ja rinnassa on musta murheyö.

3. Viijentoista kun mä vuotiaana
mä poikasehen tuohon rakastuin.
Sen ilmaiseksi käytin reippautta,
sen sinisilmän lempeyttä vain.

4. Saavuttaissa rantakallioille,
minä istahtin ja vaivuin mietteisiin.
Mun huokaukset kohos taivahalle
entiset ajat muistui mielehen.

POROPOJAT

säv. Juho Emil Kauppi
san. Sylvi Kujala
laulanut Sylvi Kujala
kper AK/3803; AK/4494; SKSÄ 72.1972

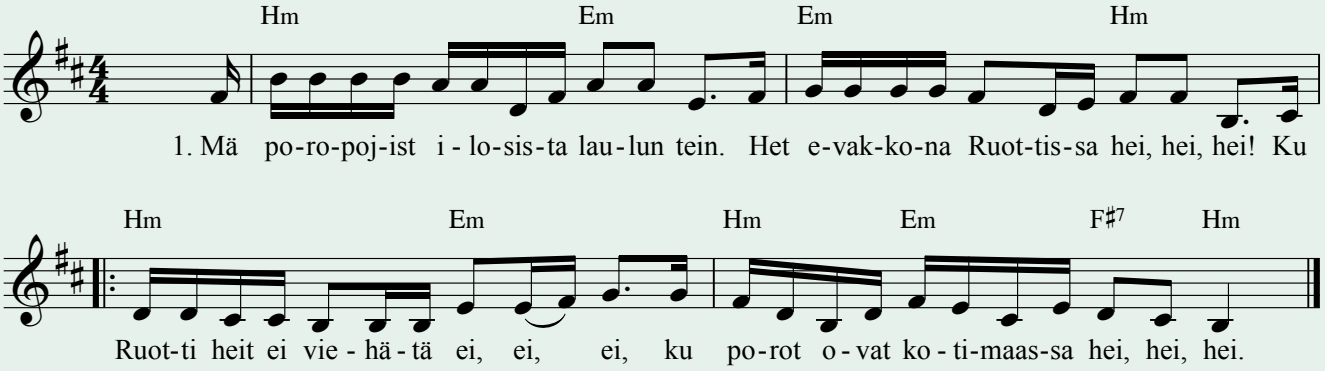

1. Mä poropojist ilosista laulun tein.
Het evakkona Ruottissa, hei, hei hei!
Ku Ruotti heit ei viehätä ei, ei, ei,
ku porot ovat kotimaassa hei, hei, hei.

2. Ku poropojat kotiin lähti hei, hei, hei.
He terveiset Suomehen vei, vei, vei.
Pulkat, hihnat sielä vain laitetaan
ja erotukset uutelleen ajetaan.

3. Kello kolme asemalla hei, hei, hei,
nii eivät pojat suruissansa ei, ei, ei.
Juna vekslas asemalla hei, hei, hei,
se ensimmäiset evakot vei, vei, vei.

4. Ei surra saa evakot, ei, ei, ei,
vaikka juna lähtee liikkeelle hei, hei, hei.
Suomenmaa armas meille aukiaa
ja sieltä sitten evokoista muistellaan.

5. Hyvästi nyt lotat sekä evakot,
hyvästi Torotean mampsellit.
Suomen pojat laulaa että hei, hei, hei,
ku tuuli meitä kotimaahan vei, vei, vei.

VOI ÄITINI KUN ET TUUTINUT

trad.
laulanut: Sylvi Kujala
kper AK/3824

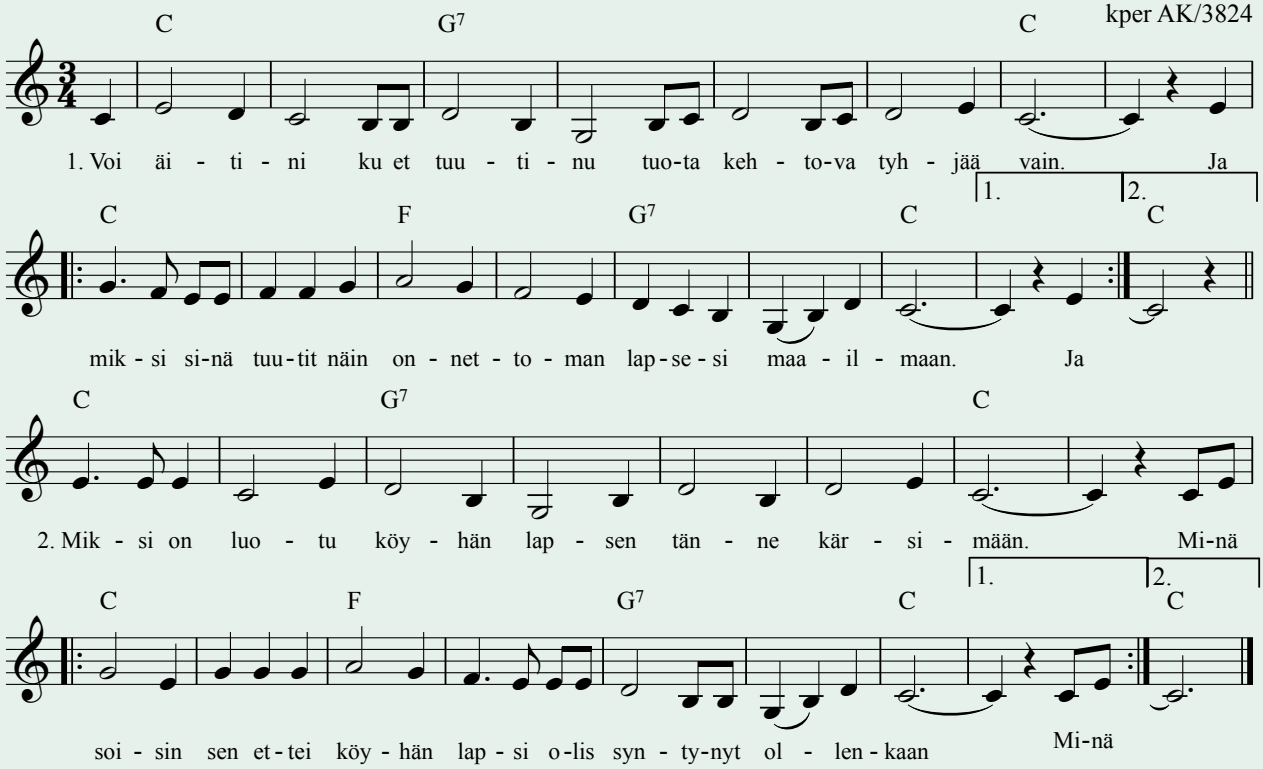

1. Voi äitini, ku et tuutinu
tuota kehtova tyhjää vain.
Ja miksi sinä tuutit näin onnettoman
lapsesi maailmaan.

2. Miksi on luotu köyhän lapsen
tänne kärsimään.
Minä soisin sen, ettei köyhän lapsi ois
syntynyt ollenkaan.

3. Ja niin kun tuuli henkäilee
niin hiljaa ja vienosti.
Niin katkerasti ja kainosti
sinua minä kaipailen.

4. Jos oisit sä niin ku soisin mä
minä sinun omasi.
Niin enhän minä tarttis tähtesi
kyyneleitä vuotattaa.

5. Voi äitini, ku et tuutinu
tuota kehtova tyhjää vaan.
Sillä kuolla minun täytyy kuitenkin
kun olen näin onneton.

ÄLÄ LEMPENI HAAVOJA LÄÄKITÄ VOI

trad.
laulanut: Sylvi Kujala
kper AK/3805; AK/3815; AK/4494

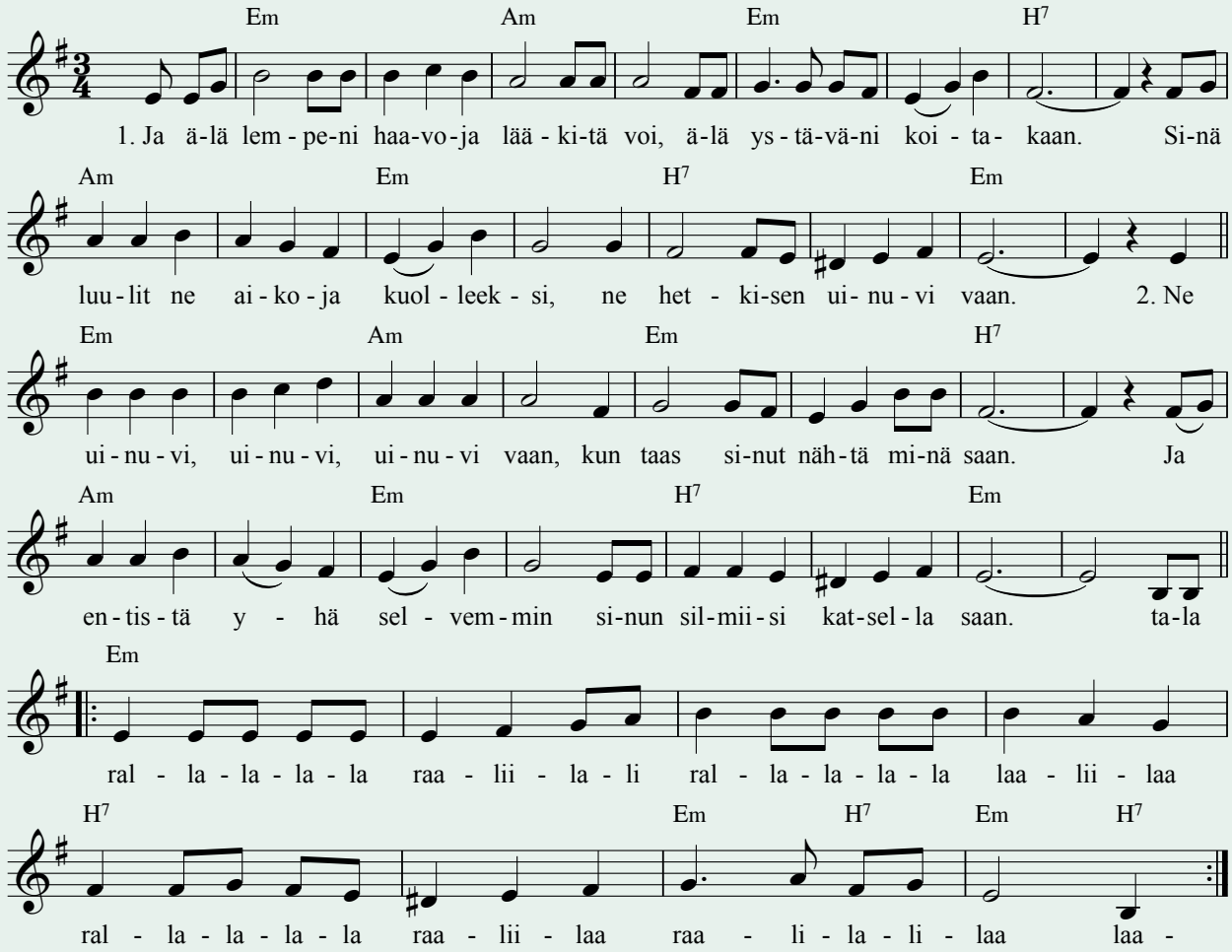

1. Ja älä lempeni haavoja lääkitä voi
älä ystäväni koitakaan.
Sinä luulit ne aikoja kuolleeksi,
ne hetkisen uinuvi vaan.

2. Ja ne uinuuvi, uinuuvi, uinuuvi vaan,
kun taas sinut nähtä minä saan.
Ja entistä yhä selvemmin
sinun silimiisi katsella saan.

3. Oi, etkös sinä neitonen tietä sen,
etkö ymmärrä tunteitani.
Oi, etkö sinä huolinu lahjoistani
vaik aina sinä saisit mun.

4. Minä antaisin lempeni sinulle
näin puhtaan ja vijattoman.
Ja jos oikein saisin sinut omistaa
elontien minä karttaisin.

5. Kotin neitosen kanssa minä laittaisin
sulo kauneutta tuoksumaan
Ja seuraan sinua vaikka ain asti
äärihin maailman.

6. Ja surut ja murheet minä poistaisin
sinun töissäs ja toimissas.
Seuraisin sinua, vaikka ain asti
ääriin maailman.